

KİSMİ SÜRELİ ÇALIŞMALARDA HİZMETLERİN ÇAKIŞMASI HALİNDE GEÇERLİ OLAN SİGORTALILIK STATÜLERİ

ÖZET

- i 2025 yılı Ocak ayından itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 -1/(a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışanların aynı anda 4-1/(b) bendinde sayılan sigortalılık hallerinin bulunması durumunda eksik gün nedenine bakılmaksızın sadece çakışan süredeki (b) bendine tabi sigortalılıkları iptal edilerek, 4-1/ (a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışmaları Kanunun 4-1/(b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanacaktır.
- ii 5510 sayılı Kanunun 4-1/(a) bendi kapsamında kısmi süreli olarak çalışanlar, bu süreleri dışında kalan günleri (b) bendine tabi zorunlu çalışmaları ile tamamladıklarından kalan sürelerinde kısmi süreli olarak (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalı olamayacaklar, genel sağlık sigortalısı olarak bu süreleri ayrıca tamamlamayacaklar ve 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri borçlanamayacaklardır.
- iii Sigortalıların ay içinde birden fazla işyerinde çalışmaları halinde eksik gün nedenine bakılmaksızın 5510 sayılı 4-1/(a) bendine tabi çalışmalarının tamamı toplanacak olup sigortalılar ay içinde kalan günler için (b) bendine tabi sigortalı sayılacaktır. Birden fazla işyerinde çalışması toplam 30 gün olan sigortalılar hakkında (b) bendine tabi prim alınmayacaktır.

31/12/2024 tarihine kadar 5510 sayılı Kanunun 4-1/(a) bendi kapsamında ay içinde herhangi bir eksik gün nedeniyle çalışması bulunduğu halde ay içinde kalan günleri Kanunun 4-1/(b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanmamış sigortalılar hakkında tamamlama işlemi yapılmayacaktır. Ancak sigortalının yazılı talepte bulunması halinde, 2011 yılı Mart ayı (dâhil) ile 2024 yılı Aralık ayı (dâhil) arasında eksik gün nedenine bakılmaksızın 30 günden az çalıştığı tüm aylar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanıp hizmet süresi olarak değerlendirilecektir.

DETAYLAR:

SGK tarafından yayımlanan 22/02/2013 tarihli, 2013/11 sayılı ve Sigortalılık İşlemleri konulu Genelgesinin Dokuzuncu Kısım, İkinci Bölümünde yer alan ;

“Kanunun 67 nci maddesine 25/2/2011 tarihinde eklenen beşinci fıkra ile bu tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı Kanunun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarına göre ücretsiz izinli sayılan süreler haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıklarının devam edeceği hüküm altına alındığından, bu durumdaki sigortalılara Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında gün bildirilmeyeceğinden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ödenen primler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında günsüz prime esas kazanç olarak dikkate alınacaktır.” hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

2- "5- Kısmî süreli olarak 30 günden az çalışılan sürelerde hizmetlerin çıkışması" bölümü değiştirilmiştir.

4857 sayılı Kanuna göre kısmî süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar (eksik gün nedeni 06Kısmî istihdam), tam süreli çalışmakla birlikte ay içinde puantaj kaydı tutularak kısmî hizmet bildirilenler (eksik gün nedeni 7- Puantaj kaydı) ile ev hizmetlerinde 30 günden az çalışanların (eksik gün nedeni 17-Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma) aynı anda 5510 sayılı Kanunun 41/ (b) bendinde sayılan sigortalılık hallerinin bulunması durumunda sadece çıkışan süredeki (b) bendine tabi sigortalılıkları iptal edilmekte, çıkışma sürelerinin tespitinde her bir ay için ayrı ayrı değerlendirme yapılmakta, kısmî süreli çalışanlara ilişkin hizmet çıkışmalarında 1/3/201128/2/2014 tarihleri arasında söz konusu eksik gün sebepleriyle kısmî süreli çalışması nedeniyle Kanunun 4 -1/ (b) bendi kapsamında sigortalılığı sona erdirilenlerin çıkışan süreler dışındaki primlerini ödemek için talepte bulunmaları halinde, söz konusu ayların (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanıp hizmet süresi olarak değerlendirilmektedir.

2025 yılı Ocak ayından itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 -1/(a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışanların aynı anda 4-1/ (b) bendinde sayılan sigortalılık hallerinin bulunması durumunda eksik gün nedenine bakılmaksızın sadece çıkışan süredeki (b) bendine tabi sigortalılıkları iptal edilerek, 4-1/ (a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışmaları 4-1/ (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanacaktır.

Sigortalıların ay içindeki (a) ve (b) bentlerine tabi gün sayılarının hesabında ay 30 gün kabul edilecek (b) bendine tabi gün sayısı (a) bendine ilave edilerek hesaplanacaktır. Sigortalının (a) bendine tabi işe girdiği ve işten çıktığı ay için parmak hesabı yapılarak işlem yapılacaktır. Artık güne ait kazançlar sigortalının prime esas kazancına ilave edilecektir. Ay içinde giriş veya çıkış tarihi bulunmuyorsa kısmî çalışılan aylarda (a) bendi kapsamındaki sigortalılık ayın ilk gününden itibaren başlatılacaktır. (b) bendine tabi sigortalılık ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdiği günü takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

Ancak, sigortalının Kanunun 4 -1/ (a) bendi kapsamında sayıldığı sürelerde iş kazası geçirmesi durumunda (a) bendi kapsamında bildirilen prim gün sayısı kaza tarihine yaslanacak ve öncesinde eksik kalan sürelerde (b) bendi kapsamında sigortalılığı sağlanacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4 -1/ (a) bendi kapsamında kısmî süreli olarak çalışanlar, bu süreleri dışında kalan günleri (b) bendine tabi zorunlu çalışmaları ile tamamladıklarından kalan sürelerinde kısmî süreli olarak (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalı olamayacaklar, genel sağlık sigortalısı olarak bu süreleri ayrıca tamamlamayacaklar ve 4857 sayılı Kanuna göre kısmî süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar kısmî süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri borçlanamayacaklardır.

Sigortalıların ay içinde birden fazla işyerinde çalışmaları halinde eksik gün nedenine bakılmaksızın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmalarının tamamı toplanacak olup sigortalılar ay içinde kalan günler için (b) bendine tabi sigortalı sayılacaktır. Birden fazla işyerinde çalışması toplam 30 gün olan sigortalılar hakkında (b) bendine tabi prim alınmayacak olup bu Genelgenin "4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olarak aynı anda prim ödenmiş hizmetlerin değerlendirilmesi" başlıklı bölüm doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Ayrıca 31/12/2024 tarihine kadar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde herhangi bir eksik gün nedeniyle çalışması bulunduğu halde ay içinde kalan günleri Kanunun 4 -1/(b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanmamış sigortalılar hakkında tamamlama işlemi yapılmayacaktır. Ancak sigortalının yazılı talepte bulunması halinde, 2011 yılı Mart ayı (dâhil) ile 2024 yılı Aralık ayı (dâhil) arasında eksik

gün nedenine bakılmaksızın 30 günden az çalıştığı tüm aylar Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanıp hizmet süresi olarak değerlendirilecektir.

ÖRNEK:

5510 sayılı Kanununun 4-1/ (b) bendine tabi sigortalı iken 8/1/2025 tarihinde 4 -1/ (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı adına Ocak 2025 döneminde 10 gün hizmet bildiriminde bulunulmuş olup bu sigortalı;

1/1/2025 – 7/1/2025 tarihleri arasında (7 gün) 4/1-(b) kapsamında,

8/1/2025– 17/1/2025 tarihleri arasında (10 gün) 4/1-(a) kapsamında,

18/1/2025– 31/1/2025 tarihleri arasında (14 gün) 4/1-(b) kapsamında,

sigortalı sayılacaktır.

Bu sigortalının aylık bağlamada gün sayısı 30, prime esas kazancının ise prime esas kazanç üst sınırını aşmamak üzere tamamı dikkate alınacaktır.

Ancak kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlarda sigortalılık kapsamı Kanununun 53 üncü maddesindeki hükümlere göre belirlenir.

ÖRNEK:

Kanununun 4-1/(b) bendine tabi sigortalılığı devam eder iken 3/1/2022 tarihinde 4-1/(a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı adına 2022 yılı Ocak ayında "**06-Kısmi İstihdam**" eksik gün nedeniyle 8 gün, Şubat ayında "**07- Puantaj kaydı**" eksik gün nedeniyle 10 gün, Nisan ayında "**21-Diğer Ücretsiz İzin**" eksik gün nedeniyle 12 gün, Temmuz ayında "**01- İstirahat**" eksik gün nedeniyle 5 gün hizmet bildiriminde bulunulmuş olup, 31/12/2022 tarihinde 41/ (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona ermiştir. 1/1/2023 tarihinde tekrar Kanununun 4-1/(b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalı, eksik günlerinin Kanununun 4 -1/ (b) bendi 28/02/2025/55-4 kapsamında 30 güne tamamlanması için 2025 yılı Şubat ayında talepte bulunmuştur. Yapılan incelemelerde kişinin eksik günlerinin Kanununun 4 -1/(b) bendi kapsamında tamamlanmadığı anlaşılmıştır. Bu sigortalının 2022 yılında Kanununun 4-1/(a) bendi kapsamında ay içinde tüm eksik gün bildirimini yapılan sürelerdeki eksik kalan süreler Kanununun 4-1/(b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanacaktır. Ancak sigortalının 30 güne tamamlama talebinden sonra bu talebinden vazgeçmesi mümkün değildir.

Ek:

2013/11 sayılı SGK Genelgesi

Saygılarımla,
Ferdi Asım Hellaç
Mali Müşavir
<https://hellac.com>